Тема: Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, (повторення).

Мета: *поглибити й систематизувати* знання учнів про звукове значення букв *Я, Ю, Є*; *навчити* учнів визначати звукове значення букв *я, ю, є,* залежно від їхньої позиції у слові; *формувати* вміння аналізувати звуки, букви, повторити правопис великої літери в астрономічних назвах; виховувати інтерес до зоряного неба.

Тип уроку: формування вмінь та навичок

Обладнання та матеріали: підручник, роздатковий матеріал

Хід уроку:

І. Організаційний момент

ІІ. Мотивація навчальної діяльності учнів

Зорі на небі

Наталя Прохоренкова

Зорі на небі яскраво палають,
Душу мою у ночі зігрівають.
Вийди лишень ти на двір, подивися,
Зорі на небі-джерельна водиця.
Зцілюють серце, знімають образи
Саме в цю мить, неодмінно відразу.
Зорі на небі спокійно дрімають,
Сумніви, біль, недовіра минають.
Зорі на небі, то сила всесвітня,
Щира, жива, осяйна, непохитна.
Здійснюють мрії, в найтяжчі хвилини
Зорі на небі - цілющі краплини.

- Як ви здогадалися, сьогоднішній урок буде присвячений зоряному небу. Звичайно, ми продовжимо вивчати основні невідповідності між буквами та звуками.
- Зробити транскрипцію виділених слів.

ІІІ. Актуалізація опорних знань учнів.

Мозковий штурм.

► Дати якнайшвидше відповіді на питання:

1. Скільки букв в українському алфавіті? *(33)*
2. Скільки звуків в українській мові? *(38)*
3. Яку кількість становлять приголосні, голосні? *(32, 6)*
4. Яка буква не означає звука? *(ь)*
5. Які букви завжди означають 2 звуки? *(ї, щ)*
7. За яких умов букви я, ю, є означають 2 звуки?
8. Астрономічні назви пишуться з великої чи з маленької букви?

ІV. Перевірка домашнього завдання.

V. Опрацювання нового матеріалу.

1. **Робота з підручником.**

Ознайомлення із табличкою на с. 87, § 27.

2. **Робота з текстом.**

Виписати із поданого тексту:

І варіант	ІІ варіант
слова, у яких букви я,ю,є означають 2 звуки.	слова, у яких букви я,ю,є означають 1 звук.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

VI. Навчальний диктант

Зоряне небо

Пізно ввечері піднімаю очі вгору і вдивляюся в таємниче і таке прекрасне зоряне небо.

Щоночі перед нами відкривається небесна книга Всесвіту — міріади далеких зірок. Вони групуються в химерні фігури, наче хто зумисне і неспроста позбирав їх докупи, немов по-мистецькому вишив на небесному килимі вигадливі візерунки-сузір'я.

Вигляд зоряного неба невпинно змінюється залежно від пір року. Взимку, наприклад, сяють сузір'я Оріона, Великого Пса, Візничого. Навесні вони зникають, натомість з'являються інші сузір'я.

Ми сьогодні наполегливо проникаємо в незвідані глибини Всесвіту. Дедалі більше загадок космічної безодні перестає бути таємницею.*(85 слів)*

VII. Підсумки уроку

VIII. Домашнє завдання

Опрацювати §27

Вправа 211 + транскрипції

Джерело:
https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-spivvidnoshennya-zvukiv-i-bukv-zvukove-znachennya-bukv-ya-yu-e-povtorennya-40356.html

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Чумацький Шлях

Легенда розповідає про те, що Чумацький Шлях — то сіль, яку розсипали чумаки зі своїх возів, і вона, ставши світлою небесною смугою, освітлювала їм дорогу.

Проте людська фантазія не обмежувалася цим поясненням. На Наддніпрянщині переказували, що Чумацьким Шляхом можна без перешкод дійти аж до Єрусалима. В іншому варіанті — це дорога, одна половина якої веде праведні душі в рай, а інша — душі грішників у пекло. Ще вірили в те, що як настане кінець світу, то на землі має народитися стільки людей, скільки зірок у Чумацькому Шляху.

Тема: Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, (повторення).

***Мета*:** *закріпити* знання учнів щодо співвідношення звуків і букв, визначення звукового значення букв *я, ю, є, ї, щ*; *удосконалювати* вміння аналізувати звуки, букви, зокрема літери *я, ю, є, ї, щ*; в*иховувати* в учнів любов до природи, праці.

Тип уроку: урок закріплення вивченого матеріалу

Хід уроку:

I. Організаційний момент

II. Перевірка домашнього завдання

III. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми, мети, завдань уроку.

IV. Усвідомлення здобутих знань в процесі практичної роботи.

1. Словникова робота

— Запишіть слова. Букви я, ю, є, ї, що позначають один звук, підкресліть однією лінією; якщо букви *я, ю, є, ї* позначають два звуки — підкресліть двома лініями.

Любов'ю, під'їзд, *їдальня*, юшка, яєчня, синє.

— У виділеному слові визначте кількість звуків і букв.

2. Лексично-фонетична робота

— Закінчіть подані прислів'я; визначте їх головну думку. Два прислів'я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

3. Творче завдання

— Запишіть подані слова за алфавітом. Якщо слова будуть записані правильно, то з їх останніх букв складете прислів'я. Запишіть це прислів'я.

Клич, кімната, слово, сонце, вертеп, словник, вечір, кіно, вигадка, злив, кліщі, сокіл, карбід.

4. Робота у групах

— Запишіть слова за алфавітом. У виділених словах назвіть звуки.

Марія, Софія, Алла, Оксана, Богдана, Наталя, Єва, Ірина, Віра, *Зоряна*, Ганна, Уляна, *Юлія*, Світлана, Дарія, Вікторія, Ярослава.

Канада, Данія, *Україна*, Італія, Іспанія, Франція, Португалія, Японія, Естонія, Росія, *Польща*, Болгарія, Індія, Литва, Швеція, Румунія, Грузія.

5. Вибірковий диктант

— Запишіть подані слова у 2 колонки:

1) де *я, ю, є, ї* позначає 1 звук;

2) де *я, ю, є, ї* позначає 2 звуки.

Їсти, борщ, працює, бабуся, юшка, моє, м'який, кущ, Лук'ян, ряст, Мольєр, фойє, суниця, полюбити, завдання, мовлення.

V. Підсумки уроку

VI. Домашнє завдання

Опрацювати § 28

Випишіть з орфографічного словника 10 слів, у яких неоднакова кількість звуків і букв, зробити транскрипцію

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.

Закінчіть подані прислів’я; визначте їх головну думку. Два прислів’я затранскрибуйте.

Бджола мала, а й та... . Як сіно косять, то дощів не .... Яка щепа, така й ... . Кінець діло... . Мальованим конем далеко не... . Люби діло, воно і тебе ....

Довідка: працює, просять, яблуня, хвалить, заїдеш, полюбить.